

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticorꝝ Specvlꝝ**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Inuidia quomodo curanda sit. cap.lx.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

Cogitantes itaque quod licet non laboremus, sed laboranti condelectemur, illius coronarum efficiamus participes. Omnem eijciamus inuidiam, & in animabus nostris charitatem plantemus. Graue quid inuidia, & simulatione plenum, hoc mundū innumeris malis. Ex hoc morbo litibus plena sunt tribulationes, & hoc liuores, & pecuniarum amor, ambitio, & gloria. Hinc vrbes obsidentur, & mare piratarum hinc per orbem cædes: hinc genus nostrum diffunditur. Quodcumque malum videris, ex hac radice proficitur. Tam enim & in ecclesias irrepit, atque deturrit, Et prius innumera patrauit mala: hoc auaritia, vitium omnia confundens, & iustitiam corrumpit. Quod scientes, huius, quaeso, vitij pestem fugamus. Totis viribus ex nostris relegemus animis. Quis enim vitiorum hoc est perniciosissimum, & ipsam salutem nostram super omnia vastat. Improbiorum diaboli est inuentum. Quocirca nec aberrantem per hanc diaboli filiam appellans, & post hæc inanis profectum, quin & radicem. Et propterea Sapiens quod dicebat: Inuidia verò diaboli introiuit mors in terrarum. Postquam enim vidit hæc improba bellum ætæternum immortalem protoplastum, per propriam inobedientiam eum in mandati præuaricationem induxit, & per eam fecit, vt mortis pœnam attraheret. Itaque multa deceptionem fecit, inobedientiam deceptio, multa inobediētia. Propterea ergo dicit: Inuidia diaboli introiuit in mundum.

Inuidia quomodo curanda sit. C A P. X L.

SI quis autem semel notatus fuerit inuidie, vel inobedientionis vitio, & rursus in hoc ipsum inciderit, sciat se primam causam, ex qua inuidia, vel inobedientio nascitur in interioribus medullis habere radicem, iuxta octauæ Synodi generalis declarationem. Oportet ergo eum per contraria, atque diuersa curari, id est, per humilitatis exercitium. Exercitia vero humilitatis sunt, si se vilioribus officiis subdat, & ministris indignioribus tradat. Ita namque arrogantia, & humilitatis gloria vitium euitari, & curari poterit, vt in consuetudine dicitur.

Quantam malorum inuidiam producit, quam habet idem Chrysofost. Hom. 63. in Ioan.

a Chrysof. in d. Hom. 44. ad pop.

Inuidia filia diaboli.

b Sapient. 2.

c Chrysof. Hom. 45. ad popul.

d c. 1. de poenit. dist. 2. Inuidia quomodo sit curanda.

dinem humilitatis affectus vltra iam non incidat in arrogantiæ, & vanæ gloriæ delictum; sed in singulis humilissimi vitii cura similis adhibeatur.

In concilio verò Aquisgranensi primo, à quo Canonico-
nicorum viuendi regula composita, & edita fuit ex di-
uersis D. Gregorij Papæ locis de inuidis, & proteruis
subtilis hæc constitutio promanauit: Plerumque sub-
diti sub pastorali regimine constituti, dum valde de se
clari præsumunt, exprobrando cæteros dedignantur, dū
singuliter summa existimant cuncta, quæ agunt. Sub-
tiliter itaque ab arguente discutienda sunt opera pro-
teruorum, vt in quo sibi placent, ostendantur, quia Deo
displicent. Tum proteruos melius corrigimus, cum ea,
quæ bene egisse se credunt, malè acta monstramus; vt
vnde adepta gloria creditur, inde vtilis confusio subse-
quatur. Nonnunquam verò cum se vitium proteruitæ
minimè perpetrare cognoscunt, compendiosius ad cor-
rectionem veniunt, si alterius culpæ manifestioris, & ex
latere requisitæ improprio confundatur, vt ex eo quod
defendere nequeunt, cognoscant, se tenere improbè,
quod defendunt b.

a cap. 105.

*Subditi inuidi
quomodo argui,
& corrigi de-
beant.*

b Greg. in pa-
storal. lib. 3. cap.

Admonendi autem sunt inuidi, vt perpendant quãtæ
coxitatis sunt, qui alieno profectu deficiunt, aliena ex-
ultatione contabescunt: quantæ infelicitatis sunt, qui
mellioratione proximi deteriores fiunt, dumc; augmen-
ta alienæ prosperitatis aspiciunt, apud semetipsos anxie
afflicti cordis sui peste moriuntur. Quid istis infelicius,
quos dum conspecta felicitas afficit, pœna nequiores
reddunt. Aliorum verò bona, quæ habere non possunt, si
diliget, sua fecissent. Nostra nimirum sunt bona alio-
rum, quæ etsi imitari non possumus, amamus in aliis:
& amantium fiunt, quæ amantur in nobis. Hinc er-
go pensent inuidi, charitas quantæ virtutis, quæ alieni
laboris opera, nostra sine labore facit. Dum se inuidi à
labore minimè custodiunt, in antiquam versuti hostis
nequitiam demerguntur. Dicendum est inuidis, dum se
sua intrinsecus peste consumunt, etiam quicquid in se
aliorum boni habere videntur, interimunt.

9.

*Cœcitas, et in-
felicitas inui-
dorum.*

*Beneuoli quo-
modo sint mo-
uendi.*

Admonendi sunt quoq; beneuoli, vt sic alienis bonis
congaudeat, quatenus habere & propria concupiscant. Sic

Sic proximorum facta diligendo laudent, vte et imitando multiplicent. Valde quippe peccamus, si bona bene gesta non diligimus: sed nihil mercedis speramus, si ea, quæ diligimus, in quantum volumus imitamur. Itaque beneuoli, cum proximorum facta conspiciunt, ad suum cor redeant, & de alienis actibus non præsumant, ne bona laudent, & agere recitent.

a Greg. d. lib.
cap. 11.
b serm. 83. de
comp.

Cruelitas, &
scititia inui-
dia.

D. verò Augustinus de hac inuidia verba facit. Sicut, inquit, erugo ferrum; ita inuidia ipsam animam in qua est, interimit, & consumit. Et sicut aium in vultu dilacerato, & dirupto illo ipso materno vicio, conceptæ sunt, nasci: ita & inuidiæ natura illam ipsam animam, à qua concepta est, & consumit, & perit. Quanta rubigo zelare in homine donū Dei, & in malis opprobrio bona aliena conuertere, aliorum glorificatione cerere poenam suam, velut quosdam pectori suo inuoluerere carnifices; cogitationibus, & sensibus suis adhibere tortores, qui se intestinis cruciatibus lacerent.

c lib. 3. de vita
contemp. cap. 9.
Inuidi bonorum
merita inuide-
do sua faciunt
esse peccata.
Inuidorū qua-
litas sunt studia,
& conatus.

D. verò Prosper^e ostendens qualiter inuidi sanctorum uentium merita, sua faciant inuidendo peccata, & quantum in iis bonum corrumpat inuidia, qui quæque fieri, vel dici à sanctis auerint, aut omnino non credunt, aut res bene gestas in malum, male in reprobis conuertunt: Omne, inquit, malum, quod de illis in reprobis uiuentibus mendax fama iactauerit, statim, tanquam si ipsi viderint, credunt: Feraliter eis, qui illud verum non esse probare voluerint, contradicunt. Omnia sua mala fingunt, eorum profectu deficiunt, odia intra se abscondunt, & in suos cruciatu enutriunt, proficere inuident, peccantibus fauent. De bonorum malis gaudent, de profectibus lugent, de inimicitiis gratulantur, deprehendi pectoris sui malitiam timent, seque amari, nunquam certi, amici diaboli, inimici amicorum. Inter amicos discordias seminant: discordantes se tempus, si possunt, in dissensione confirmant. Opus bonorum mendaciis decolorant, in spiritualibus utilia laudant, vt spiritualia bona eis deesse persequantur. Amicitias simulant, vt eos, qui se incaute sibi commiserunt, qua possunt arte decipiant: odiorum sibi conuersiones prauis suspicionibus coaceruat. Damones

rum sciantur facta Igitur sanctos viros, quibus sunt non contristant, velut amici in obsequio, hostes in animo: continentes in verbo, turpes in facto: prodigi fecerunt; tenaces malorum: prompti suspicionum malorum: inanes honorum: Pleni sordium; praediti fraudibus; aduersarii corde virtutibus; prauis moribus, & infideliis cum ceteris in simplicitate viuentibus. Haec, & his similia sunt, quae omnes inuidos bonis voto, siue animo inimicos ostendunt. Considerate, obsecro, qualiter inuidos punitura sint mala sua, quos etiam bona puniunt aliena. Vbi isti fieri poterunt boni, qui sunt in bono mali? aut quando bene malis vsuri sunt, qui male bonis vi non desinunt? Item bonis vitur inuidus male, quia omnibus bonis, quae miser execratur, adiunctus, animi sui supplicio relinquetur affligendus. Et quis ei poterit subuenire, qui se sibi exhibet inuidendo carnificem: aut vnde sibi parabit salutem, qui de salutis materia bonis male vtendo) facit perniciem?

Inuidus bono vitur male.

Inuidus sibi est carnifex.

a lib. 2. offic. cap. xli.

Qualis inter clericos debeat esse zelus.

D. vero Ambrosius clericis suis scribens: Sit inter vos, inquit, Dei zelus, non iste humanus, quem inuidia generat; sit inter vos pax, quae super omnem sensum est: amate vos inuicem. Nihil charitate dulcius; nihil pace grauius: & vos ipsi scitis, quod praeter ceteris vos semper dilexi, & diligo: quasi vnus patris filij coaluitis in affectum germanitatis. Quae bona sunt tenete; & Deus pacis & dilectionis erit vobiscum in Domino laus, cui est honor, gloria, & magnificentia.

SPECV.